

..... Σ Η Μ Α

Ο.-

" Ποντιακοὶ ἀντίπαλοι ". Λαογραφική ἐκπομπή τοῦ σταθμοῦ μας, ποῦ γράφει καί ἐπιμελεῖται ὁ συνεργάτης μας Στάθης Εὐσταθιάδης. - Μουσική ἐπιμέλεια Ἡρακλῆ Κοκοζίδη.

..... τό σῆμα σβῆνει

Στήν περασμένη μας ἐκπομπή, φίλοι ἀκροαταί, σταματήσαμε στήν πρόταση τοῦ Σουλτάνου-Μωάμεθ τοῦ Β', πρὸς τόν Δαβίδ, αὐτοκράτορα τῆς Τραπεζοῦντος, πρόταση γιὰ παράδοση τῆς Τραπεζοῦντος ἄνευ ὁρῶν - Ι46Ι.

Ὁ Δαβίδ, νινούμενος καί αὐτός μέσα στήν ἀτμόσφαιρα τῆς ἡττοπάθειας, ποῦ ἐπικρατοῦσε ἀνάμεσα στοὺς ἄρχοντες γενικά, ἀποδέχεται τήν πρόταση τοῦ Σουλτάνου. Ὁ Σουλτάνος βέβαια ὑποσχέθηκε, ὅτι δέν πρόκειται νά λεηλατήσῃ τόν τόπο καί ὅτι θά σεβαστῇ τή ζωή καί τήν τιμή τῶν κατοίκων. Οἱ ὑποσχέσεις αὐτές πῶς πολύ ἔγιναν πιστευτές στόν Γεώργιο Ἀμιρούτση, ποῦ ἐγνωρίσαμε στήν περασμένη μας ἐκπομπή. Ἀλλά οἱ ὑποσχέσεις ἔμειναν ὑποσχέσεις.

Παραδίδεται ἡ Τραπεζοῦντα στό Μωάμεθ Β', στόν Πορθητή τῆς Κωνσταντινουπόλεως καί τώρα τῆς Τραπεζοῦντος. Οἱ δυό αὐτές ἐπιτυχίες του, τοῦ δίνουν δυό δόξες μεγάλες γιὰ λογαριασμό τοῦ ἔθνους του, μὰ μέ τήν πώση τῆς Τραπεζοῦντος σβῆνει καί ἡ τελευταία ἐλπίδα γιὰ ἓνα ἄλλο ἔθνος, τό ἔθνος τό Ἑλληνικό. Ἔτσι θέλησε ἡ μοῖρα, ἔτσι θέλησε καί ὁ Θεός.... Τό τραγουδοῦν ὁ λαός στό θνηνητικό του ἄσμα:

- Ντ' ἐποιναμέ Σε, ναί Θεέ μ', σὶ αἵματα βαμμένοι;

Καί αὐτό τό παράπονο τοῦ Ποντιακοῦ λαοῦ, ποῦ τίθεται ἐρωτηματικά, ἀποτελεῖ στό βάθος ἕνα αὐτοέλεγχος....

"Ὅσο γιὰ τή στάση τοῦ αὐτοκράτορος Δαβίδ, γιὰ τήν ἡττοπάθειά του, μονάχα τοῦτο σημειώνομε: Ὁ Ποντιακός λαός στή συνείδησή του τόν κατεδίκασε. Τόν ἀγνοεῖ τελείως καί δέν τόν ἀναφέρει σέ κανένα δημοτικό τραγούδι.

Ἀλλά ποιά ἦταν ἡ τύχη τοῦ Δαβίδ; Μεταφέρεται ὁ Δαβίδ μέ τήν οἰκογένειά του στήν Κων/πολη. Περνάει ἐδῶ δύσκολες στιγμές. Ἀπό τήν Κων/πολη ὁδηγεῖται στήν Ἀδριανούπολη. Ἐδῶ βρίσκεται καί ἄλλος ἐκπτωτος βασιλιάς, ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος.

Ο Σουλτάνος παραχωρεῖ στον Δαβίδ - έκπτωτο βασιλέα τῆς Τραπεζοῦντος - μερικά κτήματα κοντά στο Στρυμώνα, γιά νά ζήσει ἀπό τά εἰσοδήματά τους.

Ο Δαβίδ παραμένει στήν Ἀδριανούπολη ὑπό τίς συνθήκες αὐτές ἐνὰ μῖσου χρόνου περίπου. Ἀλλά στίς 23 Μαρτίου, ἡμέρα Σάββατο τοῦ ἔτους 1463, φυλακίζεται στόν Πύργο τῆς Ἀδριανουπόλεως, ἔπειτα μεταφέρεται στό ~~Πύργο~~ Ἑπταπύργιο τῆς Κων/πόλεως καί τήν 1ην Νοεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους, 1463, ὁ Δαβίδ ἀποκεφαλίζεται μαζί μέ τά παιδιά του, καθώς καί ὁ ἀνεψιός του Ἀλέξιος Δ'. Τά πτώματά τους ρίχνονται ἔξω ἀπό τά τείχη. Ἐκεῖ τά φυλάγει ἡ τραγική βασίλισσα, Ἑλένη, καί τά θάφτει ἔπειτα μέ τά ἴδια τῆς τά χέρια, σάν μιά ἄλλη Ἀντιγόνη.

Ἡ κόρη τοῦ Δαβίδ, Ἄννα, καθώς καί ἡ γυναίκα του, Ἑλένη, ἀδηγήθησαν γιά τό Σουλτανικό χαρέμι. Ἀπό τά παιδιά τοῦ Δαβίδ γλυτώνει μονάχα ὁ 3ετής Γεώργιος, ὁ ὁποῖος ἐξισλαμίστηκε.

Γιά τό τραγικό τέλος τοῦ Δαβίδ καί τῶν παιδιῶν του, λέγεται, ὅτι ἔδω-σε ἀφορμή μιά ἐπιστολή τῆς Αἰκατερίνης-θυγατέρας τοῦ Ἰωάννου Δ' Κομνηνοῦ - καί γυναίκας τοῦ Οὐζούν Χασάν τῶν Ἀσπροπροβατᾶδων. Μέ τήν ἐπιστολή τῆς αὐτῆς, ἡ Αἰκατερίνη, ζητοῦσε ἀπό τό Δαβίδ, νά τῆς στείλῃ τόν ἀδελφόν της, Ἀλέξιο, γιά νά τόν ἀναθρέψῃ ἐκεῖ. Ἡ ἐπιστολή διεβιβάσθη στό Γεώργιο Ἀμιρούτση, γιά νά τήν μεταβιβάσῃ ὁ ἴδιος στόν Δαβίδ. Ἀλλά ὁ Ἀμιρούτσης ἀπό φόβο - σύμφωνα μέ τήν παράδοση - τήν παραδίδει στόν Σουλτάνο, ὁ ὁποῖος ἐξαγριωμένος, διατάσσει τόν ἀποκεφαλισμό τοῦ Δαβίδ καί τῶν τέκνων του. Εἶναι κι' αὐτό ἓνα ἔγκλημα, πού βαρύνει τόν Ἀμιρούτση.

Θά συνεχίσωμε στήν ἐρχομένη μας ἐκπομπή.

.....ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ (4 σκοποῖ)

Ο.- Ἐδῶ κλείνει ἡ ἐκπομπή μας. Θά συνεχίσωμε στήν ἐρχομένη μας ἐκπομπή τό πρόγραμμά μας, τό ἀναφερόμενο στά ἱστορικά γεγονότα τοῦ ἔτους 1461, ὅπου ἡ Αὐτοκρατορία τῆς Τραπεζοῦντος - τό τελευταῖο Προπύργιο τοῦ Ἑλληνισμοῦ - ὑπέκυψε κάτω ἀπό τή μοῖρα.

..... Σ Η Μ Α

Μετεδόθη ἡ λαογραφική μας ἐκπομπή " Ποντιακοί ἀντίλαλοι ". Τό κείμενο ἔγραψε ὁ συνεργάτης μας Στάθης Εὐσταθιάδης.

..... τό σῆμα σβήνει